GREINARGERÐ MEÐ DEILISKIPULAGI

1. Inngangur

Deiliskipulagstillaga tekur til færslu Hringbrautar frá Rauðarárstíg að Þorfinnstjörn. Brautin verður færð undir núverandi brú á Bústaðavegi og suður fyrir Umferðamiðstöð. Í þessum áfanga er ekki gert ráð fyrir stokk á móts við Miklatún og því er brautin óbreytt frá austri að Rauðarárstíg. Í öðrum áfanga er reiknað með að Miklabraut verði sett í lokaðan stokk vestast á Miklatúni. Nýtt deiliskipulag/breyting á deiliskipulagi verður auglýst áður en til framkvæmda við 2. áfanga kemur.

2. Markmið

Megintilgangur deiliskipulagsins er að sameina lóð Landspítalans sem er nú báðum megin Hringbrautar. Samkvæmt skipulagi fyrir Landspítalalóðina er gert ráð fyrir byggingum sunnan núverandi Hringbrautar allt að hinni nýju Hringbraut. Einnig mun færsla Hringbrautar bæta mjög umferðaröryggi og aðgengi akandi og gangandi vegfarenda að Landspítalanum. Að sama skapi mun umferð verða greiðari og öruggari um gatnamót Hringbrautar, Snorrabrautar, Miklubrautar og Bústaðavegar, en þar er umferð umtalsverð. Stefnt er að því með aðgerð þessari að auka umferðarrýmd og bæta þjónustustig Hringbrautar og aðliggjandi gatnafrá því sem nú er. Einnig mun færslan draga úr óæskilegum áhrifum umferðarinnar á íbúðahverfið í sunnanverðum Þingholtunum svo sem hávaða- og loftmengun.

3. Afmörkun

Skipulagssvæðið nær frá Rauðarárstíg í austri að Þorfinnstjörn í vestri og innifelur það allt svæði sem er skilgreint innan helgunarsvæðisins þ.e. 60 m út frá miðlínu vega. Þar sem göngutengsl við Hljómskálagarð breytast þá nær skipulagssvæðið inn í suðvestur horn hans.
Deiliskipulagið tekur ekki til lóðar Umferðarmiðstöðvarinnar en af því svæði er til deiliskipulag, samþykkt í borgarráði Reykjavíkur 28. nóvember 1995. Gerir það skipulag ráð fyrir færslu Hringbrautar. Umferðartengingar við svæðið samkvæmt deiliskipulagi þessu eru þó með öðrum hætti en deiliskipulag Umferðarmiðstöðvarinnar gerði ráð fyrir.
Endanlegar tengingar við svæðið verða því ekki gerðar fyrr en að lokinni endurskoðun þess skipulags. Fram að þeim tíma verða tengingar við svæðið um götu milli svæðisins og Landspítalalóðar inn á gamla Vatnsmýrarveginn, frá nýrri Hringbraut með afrein af akreinunum til vesturs og af hringtorgi/gatnamótum á gömlu Hringbrautinni.
Deiliskipulag þetta tekur ekki til lóðar Landsspítalans, en af lóðinni er til sérstakt deiliskipulag frá 1976, að öðru leyti en því að afmörkun þess deiliskipulags er breytt með deilskipulagi þessu, suðaustast og vestast.
Suðaustast liggur Hringbrautin og helgunarsvæði hennar innan þess svæðis sem deiliskipulag Landspítalalóðarinnar tekur til auk þess sem gatan milli Umferðarmiðstöðvarinnar og Landspítala-lóðarinnar nær inn á svæði þar sem gert var ráð fyrir bílastæðum skv. deiliskipulagi Landspítala-lóðarinnar. Vinna við gerð deiliskipulags af heildarlóðinni stendur nú yfir og verður tekið tillit til þessara breytinga við endanlega gerð þess.
Gatnatenging verður við svæðið um götu milli Landspítalalóðar og umferðarmiðstöðvar inn á gamla Vatnsmýrarveginn þar til nýtt skipulag liggur fyrir. Gatnahönnun og lega stíga á skipulaginu er sýnd eins og frumhönnun gerði ráð fyrir.
Við endanlega útfærslu geta orðið einhverjar breytingar á endanlegri legu og fyrirkomulagi gatna og stíga innan skipulagssvæðisins. Afmörkun nær að deiliskipulagi Hlíðarendasvæðisins sem er í vinnslu.

4. Náttúrufarslegar forsendur

Gróðurfar. Á vegstæði hinnar nýju Hringbrautar eru að mestu leyti ræktuð tún. Stærstu túnin eru sunnan við Umferðarmiðstöðina. Einnig er á svæðinu graslendi sem er á umbyltu landi þar sem jarðvegurinn er þykkur og yfirborðið mjög vel gróið.
Dýralíf. Í skurði langs eftir fyrirhugaðri veglínu og sömuleiðis í borgarverndaða svæðinu í Vatnsmýrinni er fjölskrúðugt fuglalíf. Alls hafa sést 96 tegundir fugla við tjörnina, þar af eru 28 sem hafa orpið á svæðinu. Meðal varpfugla í Vatnsmýrinni má nefna skúfönd, duggönd, grágæs, stelk og hrossagauk. Grágæsirnar halda sig á Tjarnarsvæðinu allan ársins hring og er þetta eini grágæsahópurinn sem hefur fasta vetursetu á Íslandi.
Jarðfræði. Í lok síðustu ísaldar fyrir um 10.000 árum var jökull yfir öllu Reykjavíkursvæðinu. Þegar loftslag hlýnaði hopaði jökullinn og skildi eftir sig sorfið berg sem kallast Reykjavíkurgrágrýti og myndar berggrunninn undir Hringbraut og Vatnsmýri. Ofan á grágrýtinu er merkilegt set, Fossvogslögin, sem mynduðust á hlýskeiði ísaldar og innihalda m.a. skeljar sem gefa vísbendingu um aðstæður og loftslag við lok ísaldar.
Ofan á setlögunum er síðan þunnt sandlag og ofan á því gamall mýrarjarðvegur. Jarðvegurinn er misþykkur en er allt að 4 metrar á þykkt í kringum Vatnsmýrartjörn.

5. Eignarhald

Allt land sem fer undir fyrirhugaðar gatnaframkvæmdir er í eigu Reykjavíkurborgar. Sérstakt samkomulag dags. í desember 1998 liggur fyrir varðandi Landspítalalóð og færslu Hringbautar. Í væntanlegu deiliskipulagi Landspítalalóðar verða lóðamörk aðlöguð deiliskipulagi Hringbrautar. Í deiliskipulagi Umferðarmiðstöðvareits er ákvæði um að endanleg afmörkun lóðar verði miðuð við framtíðarlegu stofnbrauta. Lóðamörk á Valssvæði sem lenda innan skipulagssvæðis færast að mörkum þess. Lóðamörk Eskihlíðar 2-4 verða óbreytt.

6. Fyrirliggjandi skipulag

Í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2001-2024 er gert ráð fyrir færslu Hringbrautar á milli Rauðarárstígs að Sæmundargötu og er hún skilgreind sem stofnbraut. Í aðalskipulaginu er gert ráð fyrir að Hringbraut tengist Miklubraut með stokk sem byrjar á móts við Skógarhlíð og endar við Reykjahlíð. Stofnbrautartenging (göng) í átt að miðbænum er sýnd austan og norðan Umferðarmiðstöðvar. Breyta þarf aðalskipulaginu vegna tillögu um göng undir Snorrabraut norðan gatnamóta við Bústaðarveg.

Deiliskipulag liggur fyrir á eftirfarandi aðliggjandi reitum:
- Deiliskipulag Háskóla Íslands, samþykkt í borgarráði 28.9 1999. Mörk Háskólalóðarinnar er utan við svæðið en afmörkun deiliskipulagsins fylgir áætlaðri vegbrún Hringbrautar.
- Deiliskipulag Flugvallarins, samþykkt í borgarráði 15.6 1999. Mörk flugvallarins í NA-horni hans verða endurskoðuð þegar endanleg lega Hlíðarfótar liggur fyrir.
- Deiliskipulag Umferðarmiðstöðvar samþykkt í borgarráði 28.11 1995. Í deiliskipulaginu er vísað í að endanleg afmörkun lóðar verði miðuð við framtíðarlegu stofnbrauta og þeim helgunarlínum sem þar verða ákveðnar. Mörk þess deiliskipulags eru utan afmörkunar deiliskipulagssvæðisins eins og gerð var grein fyrir í lið 3 að framan.
- Deiliskipulag Landspítalalóðar er frá 1976. Afmörkun lóðar er skv. því skipulagi og gengur hún vestur fyrir væntanlega tengingu við Barónsstíg og í miðja Hringbraut að sunnan verðu eins og gerð var grein fyrir í lið 3 að framan. Deiliskipulagið er í endurskoðun.
- Deiliskipulag við Skógarhlíð var samþykkt í borgarráði 10.apríl 2001. Afmörkun er í samræmi við mörk deiliskipulags Hringbrautar.
- Deiliskipulag Hlíðarendasvæðisins, sem er í vinnslu tekur mið af staðsetningu Hringbrautar.

7. Helstu breytingar á umferð og vegakerfi eru eftirfarandi

Núverandi umferð um Hringbraut er um 46 þús. bílar á sólarhring. Vatnsmýrarveg verður lokað, en umferð um hann er um 8 þús. bílar á sólarhring. Umferð á hinni nýju Hringbraut er hins vegar áætluð strax eftir framkvæmdir um 47 þús. bílar á sólarhring milli Njarðargötu og Bústaðavegar en rúmir 46 þús. vestan Njarðargötu.
Reiknað er með nokkurri umferð á eldri Hringbraut eða um 6 þús. bílum á sólarhring, en gert er ráð fyrir að hún verði þrengd í 2 akreinar. Umferð af Vatnsmýrarvegi mun færast yfir á nýja Hringbraut.

- Legu Hringbrautar er breytt frá Þorfinnstjörn að vestan að Rauðarárstíg að austan.
- Gerð verða ný ljósagatnamót við Njarðargötu um 90 m sunnan núverandi gatnamóta.
- Milli Njarðargötu og Bústaðavegar verða þrjár akreinar í hvora átt á Hringbraut.
- Þar liggur ný Hringbraut sunnan Umferðarmiðstöðvar og Læknagarðs.
- Gerð verða ljósagatnamót við Hlíðarfót.
- Hlíðarfótur tengist við Holtsgöng en ekki Barónsstíg.
- Frá Snorrabraut er unnt að beygja til vinstri að rampa sem tengist Hrinbraut til vesturs.
- Mislæg gatnamót með tveimur slaufum í gagnstæðum hornum verða við Bústaðaveg.
- Austan brúar verður Hringbraut í skeringu þangað til hún tengist Miklubraut milli húsanna nr. 15 og 18.
- Vegna framkvæmdanna þarf hús nr.16 við Miklubraut að víkja auk húsa vestan Bústaðavegar sem lenda í götustæðinu.
- Einnig munu bílasölur flytja af svæðinu.
- Tillagan gerir ráð fyrir að núverandi Hringbraut verðiur breytt í safngötu með tveimur akgreinum.
- Deiliskipulagið tekur þó ekki til hennar þar sem hún liggur um skipulagssvæði Landspítalalóðar.
- Gert er ráð fyrir að nánara skipulag af legu götunnar innan Landspítalalóðarinnar verði unnið um leið og skipulag lóðarinnar verður endurskoðað eða gerð á því sérstök breyting.
- Endurgerð verða gatnamót Sóleyjargötu/Njarðargötu og einnig gatnamót við Smáragötu og Barónsstíg.
- Rauðarárstíg verður lokað.

8. Helstu breytingar á göngustígakerfi eru eftirfarandi

Svæðið umhverfis Umferðarmiðstöðina er veikasti hlekkurinn í útivistarásnum sem liggur frá Kvosinni og upp til heiða. Því þarf að skapa græna umgjörð um það mjóa svæði sem umlykur stofnstíginn. Við færslu Hringbrautar þá myndast rými við suðvestur horn Hljómskálagarðsins sem nýtist vel sem aðdragandi að tveimur göngubrúm þar sem önnur fer til austurs yfir Njarðargötu og hin til suðurs yfir Hringbraut. Mikilvægt er að frá hæðinni geti gangandi vegfarandi skynjað að þaðan haldi gönguleiðin áfram um útivistarsvæði og m.a. liggi að Öskjuhlíð í fjarlægð. Tenging að Vatnsmýri gefur möguleika að á brúnni verði áningarstaður með góðri sýn yfir friðland í Vatnsmýri. Með tilkomu bættra göngutengsla yfir Hringbraut mun aðgengi gangandi og hjólandi vegfarenda stórbatna að Háskólasvæðinu og útivistarsvæðum í Vatnsmýri og Öskjuhlíð.

- Göngubrú verður yfir Hringbraut á móts við friðland í Vatnsmýri og tengist göngubrú yfir Njarðargötu og gönguleið í Hljómskálagarð.
- Göngubrú verður yfir Hringbraut á móts við Landspítala.
- Undirgöng verða undir afrein norðan við íþróttasvæði Vals og tengist gönguleið undir núverandi brú við Bústaðaveg.
- Undirgöng verða undir Snorrabraut norðan gatnamóta við Bústaðaveg.

9. Helstu breytingar á byggingum og lóðum

Sólbakki leikskóli.
Húsið var reist á lóðinni árið 1974. Þar hefur síðan verið rekinn leikskólinn Sólbakki.
Skilmálar:
Gert er ráð fyrir brottflutningi hússins.

Eskihlíð 2-4.
Elsti hluti hússins sem er hlaðinn úr tilhöggnu grágrýti er frá árinu 1892. Það er því með elstu steinbæjum í Reykjavík. Í byggingarsögu Árbæjasafns er lagt til að þessi elsti hluti Eskihlíðar verði varðveittur á staðnum þó ekki sem íbúðarhús.
Húsið er í eigu Reykjavíkurborgar.
Skilmálar:
Gert er ráð fyrir að hluti hússins verði fjarlægður vegna 1. áfanga flutnings Hringbrautar. Elsti hluti hússins verði varðveittur á staðnum og minni á þann stóra þátt sem nýbýlin eiga í þróunarsögu Reykjavíkur.

Vatnsmýrarvegur 35
Byggingarár er óþekkt og höfundur er ókunnur.
Húsið er í einkaeign.
Skilmálar:
Gert er ráð fyrir að þetta hús verði fjarlægt 1. áfanga flutnings Hringbrautar.

Vatnsmýrarvegur 39
Húsið Vatnsmýrarvegur 39 er reisulegt timburhús, byggt árið 1931. Árbæjarsafn gerir ekki sérstaka tillögu um verndun þess, en bent er á að það gæti sómt sér vel á timburhúsasvæði.
Húsið er í einkaeign.
Skilmálar:
Gert er ráð fyrir að þetta hús muni víkja. Þar sem það stendur ekki í vegi fyrir framkvæmdum vegna 1. áfanga flutnings Hringbrautar getur það staðið áfram þar til samningar hafa náðst um framtíð hússins. Hluti lóðarinnar mun falla undir Skógarhlíð 6 en að hluta til verður lóðin borgarland.

Miklabraut 16.
Húsið var teiknað árið 1944 af Þóri Baldvinssyni og er vandað dæmi um húsagerðarlist síns tíma.
Húsið er í eigu Reykjavíkurborgar.
Skilmálar:
Gert er ráð fyrir niðurrifi þessa húss vegna 1. áfanga flutnings Hringbrautar.

Miklabraut 18-20.
Húsið var teiknað árið 1944 af Einari Sveinssyni. Það er vandað dæmi um húsagerðarlist síns tíma.
Húsið er í einkaeign að hluta og í eigu Reykjavíkurborgar að hluta.
Skilmálar:
Gert er ráð fyrir niðurrifi hússins vegna 2. áfanga flutnings Hringbrautar. Í 1. áfanga verður húsið óbreytt á sínum stað.

10. Breytingar á deiliskipulagsuppdrætti eftir auglýsingu

Bætt hefur verið inn á deiliskipulagsuppdráttinn 2-3 m hárri jarðvegsmön á móts við Eskihlíð í þeim tilgangi að skerma íbúðarhús við Eskihlíð og Mjóuhlíð frá hávaða frá Miklubraut.
Með jarðvegsmöninni er hægt lækka hljóðstigi til samræmis við það sem fram kemur í umfjöllun um mótvægisaðgerðir, í skýrslu um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar dags. í mars 2003.
Vegna athugasemda Skipulagsstofnunar, dags. 25. júní 2003, var afmörkun skipulags-svæðisins breytt og það ekki látið taka til breytinga á gömlu Hringbrautinni milli Barónstígs og Snorrabrautar.
Þá hefur texti greinargerðar verið lagfærður í samræmi við það og gerð nánari grein fyrir því að skipulagið hafi ekki áhrif á deiliskipulag umferðarmiðstöðvarinnar, nema varðandi gatnatengingar, og að skipulagið breyti afmörkun deiliskipulags Landspítala lóðarinnar.
Felldur var burt texti á uppdrætti um frestun skipulags.
Í samræmi við texta greinargerðar var afmörkun svæðisins til austurs aðlöguð að deiliskipulagi Skógarhlíðar.

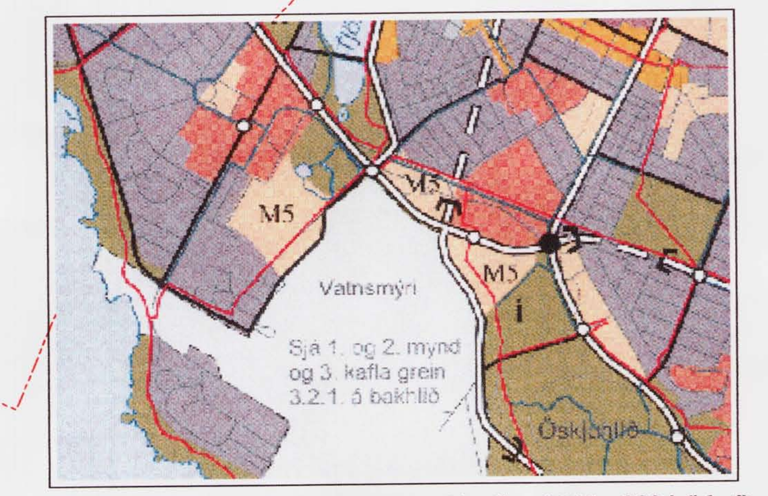

Aðalskipulag Reykjavíkur 2001 - 2024 (hluti)

0 50 100 M

SKÝRINGAR
- vegstæði
- stofnstígar (staðsetning til leiðbeiningar) — stofnstígar utan deiliskipulagssvæðis eru til skýringar
- tengistígar (staðsetning til leiðeiningar) — tengistígar utan deiliskipulagssvæðis eru til skýringar
- undirgöng eða brú á gönguleið
- núverandi lóðamörk
- mörk deiliskipulagssvæðis
- byggingar sem þarf að fjarlægja í 2.áfanga
- núverandi byggingar
- B byggingareitur
- s skiltareitur

Deiliskipulagsbreyting felur í sér breytingu og stækkun á afmörkun deiliskipulagssvæðis á vestasta hluta Umferðarmiðstöðvarreitsins.
Á svæðinu er gert ráð fyrir staðsetningu á bensínstöð með tilheyrandi eldsneytisgeymum og -dælum.

Aðrar helstu breytingar eru þessar:
1. Aksturstenging að Umferðarmiðstöðvarreit er færð til vesturs og þjónar nú fyrst og fremst bensínstöðinni. Þar sem hún fer yfir tengistíg þarf að vera upphækkun til hraðahindrunar.
2. Ný aksturstenging frá bensínstöðinni og Umferðarmiðstöð er gerð að gömlu Hringbrautinni. Þar sem tengingin þverar stofnstíg þarfa að vera miðeyja fyrir gangandi og hjólandi.
3. Núverandi jarðvegsmön meðfram Nýrri Hringbraut er færð austur fyrir bensínstöð.
4. Tengistígur færður á jarðvegsmön austan bensínstöðvar.
5. Stofn- og tengistígar staðfærðir miðað við hönnun þeirra og framkvæmd.

Skilmálar:
1. Lóðarstærð bensínstöðvar verði 4765 m2.
2. Almennt skal taka tillit til hæðartakmarkana vegna flugvallarins.
2. B1. Byggingareitur fyrir allt að 600 m2 þjónustuhús sem er fellt inn í mön, hámarkshæð 5,5 m. Inna byggingreits eru dælur og skyggni, hámarkshæð 5,8 m.
3. B2. Byggingareitur fyrir eldsneytisgeyma (neðanjarðar) útloftunarrör, gasgeymslu, sorpgáma, þvottaplan og ruslageymslu.
4. S. Staðsetning á skiltum, hámarkshæð 7,5 m.
5. Bílastæði á lóðinni verði eitt stæði á 35 m2 í þjónustubyggingu.

Deiliskipulagsbreyting þessi sem fengið hefur meðferð í samræmi við ákvæði 25. gr. skipulags- og byggingarlaga nr. 73/1997 var

samþykkt í Skipulagsráði þann 29. mars 2006
og í Borgarstjórn þann 4. apríl 2006

Tillagan var auglýst frá 1. febr. 2006
með athugasemdafresti til 15. mars 2006.

Auglýsing um gildistöku breytingarinnar var birt í B-deild Stjórnartíðinda þann __________ 200_.

Unnið fyrir: Skipulags- og byggingarsvið Reykjavíkur

Færsla Hringbrautar vestur að Þorfinnstjörn

Deiliskipulagsuppdráttur- Tillaga að breytingu í desember 2005

Teikn. nr: 101	Breytt:
Verk nr: SD-21	
Mkv: 1:2000	

Dags: 11.02.2003, lagfært 10.10 2003, br. 20.des 2005

Yngvi Þór Loftsson landslagsarkitekt FÍLA
LANDMÓTUN
Hamraborg 12, 200 Kópavogi, sími: 554 5300 fax: 554 5360 netf: landmotun@landmotun.is